

KUTATÁSMÓDSZERTAN

„Research Design and Research Methods”

Készítette:
Csépanyi Zsolt
KomMédia Tanszék

Különbségek a tudományos kutatásban

- Empirikus kutatás (tapasztalati) - nem-empirikus kutatás (elméleti)
- Laboratóriumi kutatás – terep kutatás – asztali kutatás
- Kvalitatív kutatás (minőségi) - kvantitatív kutatás (mennyiségi)
- Béta kutatás - gamma kutatás
- Alkalmazott kutatás – alapvető kutatás (vagy: gyakorlatorientált - elméletorientált)
- Elmélet bizonyítása (hipotézis teszt) – elmélet generálás (feltárás)

Empirikus kutatás (tapasztalati) - nem-empirikus kutatás (elméleti)

Empirikus jelentése: *a valóságban észlelhető*

- Példák a nem-empirikus kutatásra: matematika, jog, teológia, filozófia, stb.

Laboratóriumi kutatás – terepkutatás – asztali kutatás

- Laboratóriumi kutatás: kutatás a jól ellenőrzött elhelyezésen belül (pl: talajtan, pszichológia)
- Terepkutatás: kutatási adatok gyűjtése a 'külvilágból' (egyetemen kívül)
- Asztali kutatás: a kutatás a meglévő adatokon és a tudáson alapszik

Kvalitatív kutatás - kvantitatív kutatás (1)

- Kvantitatív szemléletmód
  - Számolásra és mért adatokra fókuszál és mennyiségben méri a szituációkat és jelenségeket
  - Rendszerességeket és szabályszerűségeket keres
- Kvalitatív szemléletmód
  - Érthető szituációkra fókuszál / jelenségek egy beavatott nézőpontból
  - Specifikumokat keres

Kvalitatív kutatás - kvantitatív kutatás (2)

- A kvalitatív módszerek általában mélyebb, árnyaltabb ismeretek megszerzésére irányulnak és viszonylag kis elemszámú mintán történik az adatfelvétel. A kapott eredmények nem számszerűsíthetők, nem mérhetők. A kvalitatív vizsgálatok abban az esetben alkalmazhatók sikeresen, amikor a különböző viselkedésformák, magatartásbeli sajátosságok mozgatórugóit igyekeznek feltárni.
- A kvantitatív módszerek azon alapulnak, hogy az emberi hozzáállás, magatartás is mérhető, tehát számszerűsíthető, továbbá az így nyert adatok statisztikai módszerekkel elemezhetők. A fenti megközelítésből adódóan a kvantitatív eljárást megfelelő elemszámú mintán elvégezve, az eredmények megbízhatósága és pontossága meghatározható. A kvantitatív eljárásoknál a mérhetőség követelményének megfelelő standardizált kérdőív alkalmazása szükséges.

A minőségi (kvalitatív) és mennyiségi (kvantitatív) kutatás összehasonlítása

Megnevezés	Minőségi vizsgálat	Mennyiségi vizsgálat
Cél	megérteni a probléma okait és a motivációkat	meghatározni a mintából nyert adatokat és általánosítani az eredményeket
Minta	kis minta, nem feltétlenül reprezentatív	reprezentatív nagy minta
Adatgyűjtés	nem strukturált	strukturált
Adatelemzés	nem statisztikai	statisztikai
Eredmény	kiinduló probléma megértése	döntési javaslatok

Példa a kvantitatív és kvalitatív szemlélet közti különbségre

Hogyan vizsgálható a hallgatói attitűd?

A hallgatók preferenciái,
viselkedése, etc

- Kvalitatív: interjúkészítés, megfigyelni az ő viselkedésüket, stb..
- Kvantitatív: kérdőívet készíteni magatartási, viselkedési állításokkal

Különbség béta és gamma kutatás között

- Alfa: művészetek és emberi természetek (pl: nyelv, történelem, jog)
- Beta: műszaki- és természettudományok
- Gamma: gazdaság- és társadalomtudományok

Különbség az elméletorientált és gyakorlatorientált kutatás között

---

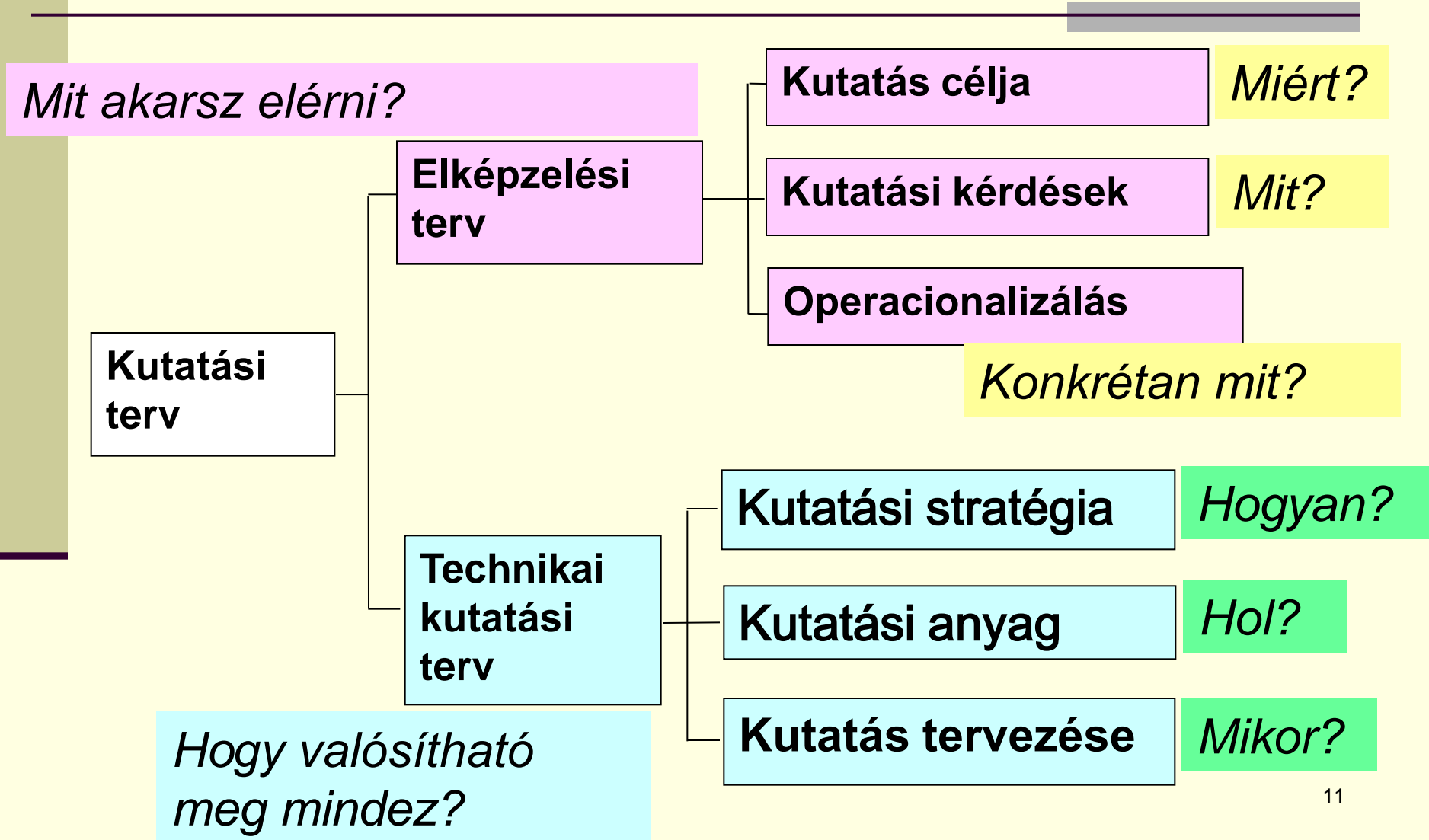
- Alkalmazott kutatás vagy *gyakorlatorientált kutatás*:
  - A tudást akarjuk elérni a célból, hogy a megszerzett ismeret hozzájáruljon a gyakorlati problémák megoldásához.
- Alapvető kutatás vagy *elméletorientált kutatás*:
  - A tudást akarjuk elérni a célból, hogy javítsuk vagy bővítsük a már meglévő tudást a speciális témából.

Elmélet bizonyítása (hipotézis teszt) – elmélet generálás (feltárás)

- Az elméletbizonyítási kutatásban a kutatási projektről egy nagyterjedelmű vázlatot készítenek mielőtt azt elkezdenék lebonyolítani.
- Az elméletgenerálási kutatásban addig vázolják újra és újra a lehetőségeket, amíg annak lebonyolítását el nem indítják.

Hogyan néz ki egy kutatási előterjesztés?

Kutatás célja és kutatási kérdések

- A kutatás célja megmagyarázni a kutatási tevékenységre való motiválást
  - Mit remélsz, mit tudsz elérni a kutatással?
- A kutatási kérdések kapcsolatban vannak a válaszokkal, melyeket remélsz hogy megtalálsz
  - Milyen tudást remélsz bemutatni?

Kutatási célok az elméletorientált és gyakorlatorientált kutatásban

---

- Az elméletorientált kutatási projekt célja:
Gyarapítani a tudást
- A gyakorlatorientált kutatási projekt célja:
Segíteni megoldani a gyakorlati problémát

A gyakorlatorientált kutatás célja

- A kutatást nem lehet közvetlenül megoldani!
- A kutatás csak tudást generál. Ez a tudás járul hozzá a probléma megoldásához.

Ennek következtében a kutatás célja, hogy összekapcsolja a tudást, amely generálja a gyakorlati probléma megoldását.

Az intervenciós kör

- Az intervenciós kör egy eszköz, amely a gyakorlati problémák megoldásához szükséges lépéseket összegzi.
- A célból használhatjuk, hogy dönteni tudjunk a szükséges ismeretekről (és a kutatási kérdésekről).

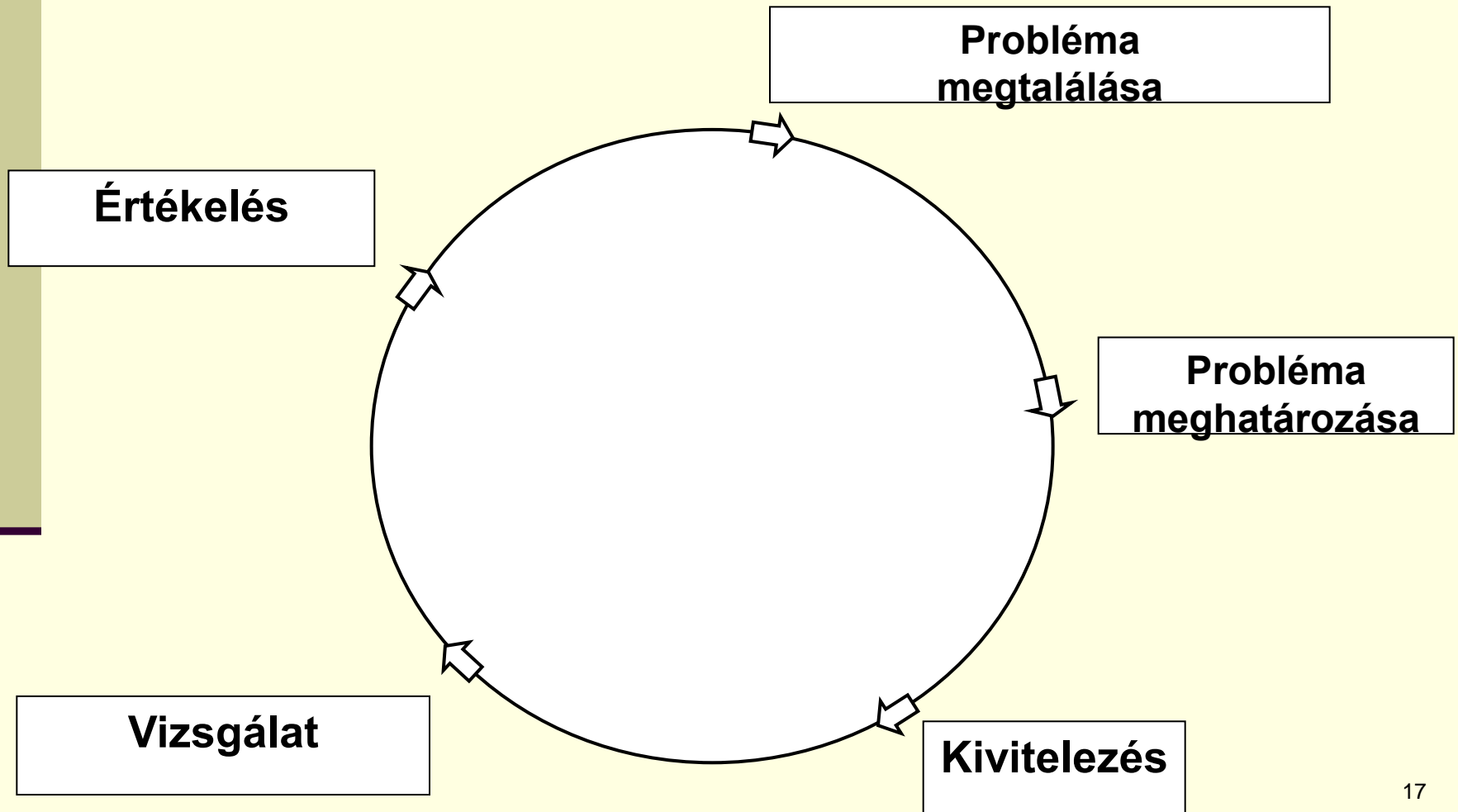
Az intervenciós kör szakaszai

- **Probléma megtalálása:** tisztázni a probléma jellemzőit és/vagy fontolóra venni, miért is probléma a probléma
- **Diagnózis (probléma meghatározása):** megtalálni a probléma okát
- **Kivitelezés:** összehasonlítani a különböző terveket vagy intervenciókat, melyek megoldhatják a problémát
- **Monitoring (vizsgálat):** leírni a változásokat, melyek előfordultak a tervezés kivitelezése során
- **Értékelés:** megállapítani a tervezés kivitelezésének hatásait: megoldódott a probléma?

Intervenciós kör (a probléma megoldására)

Kutatási kérdések

- A kutatási projekt során ezeket a kérdéseket kell megválaszolni annak érdekében, hogy realizáljuk a kutatás célját.

- Ez áll:

- egy (vagy több) általános (elsődleges) kutatási kérdésből
- kettő vagy több speciális kutatási kérdésből minden egyes általános kutatási kérdéshez rendelve

Hogyan alakítsuk ki az általános kutatási kérdés(eket)?

- Tegyük fel a kérdést, hogy mi szükséges ahhoz, hogy elérjük a kutatásunk célját.

Fontos: mindig van lehetőség változtatni az általános kutatási kérdésen menet közben ha a projekt cél is változik.

A jó kutatási kérdések kritériumai

- **Alkalmasság:** a kutatási kérdésekre adott válaszoknak hozzá kell járulniuk a kutatási cél realizálásához
  - A kérdéseknek önmagukban *relevánsnak* kell lenniük
  - A kérdéseknek *szorosan összefüggőknek* kell lenniük
- **Irányító képesség:** A kutatási kérdéseknek jelezniük kell pontosan, milyen fajta tudás és milyen adatok szükségesek az összegyűjtéshez
  - A kérdések legyenek *világosak*
  - A kérdések legyenek *specifikusak*
  - A kérdések legyenek *megválaszolhatók*

Hogyan készíthetünk speciális kutatási kérdéseket?

---

1. eszköz: Elméleti szerkezet

- Az általános (elsődleges) kutatási kérdés gyakran magába foglalja az elméleti elképzelést.
- Hogyan használjuk az ‘elméleti szerkezetet’ mint eszközt?
  - Az irodalmak az elméleti elképzelésekről utalást tesznek a specifikus kutatási kérdésekre

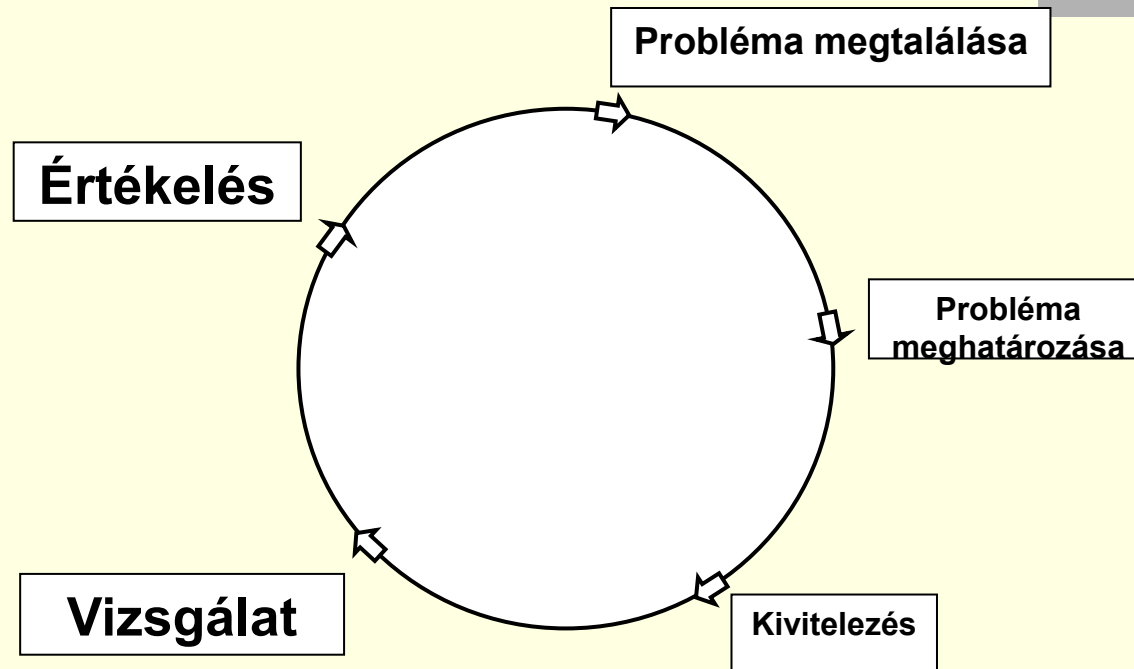
Hogyan készíthetünk speciális kutatási kérdéseket?

---

2. eszköz: Tudomány típusok

- **Leírás:** jellemezni mi is az
- **Magyarázás:** figyelni az ésszerűségre, miért vannak azok a dolgok amik vannak
- **Értékelés:** megállapítani a folyó és jövőbeli szituációkra használt kritériumokat, ha előnyösek ha nem

‘Tudomány típusok’ és az intervenciós kör

- **Leírás:** minden fázis
- **Magyarázás:** probléma megtalálás fázisa, diagnózis, értékelés fázisa
- **Értékelés:** kivitelezés, értékelés fázisa

Hogy használjuk a ‘tudomány típusok’ nevű eszközt?

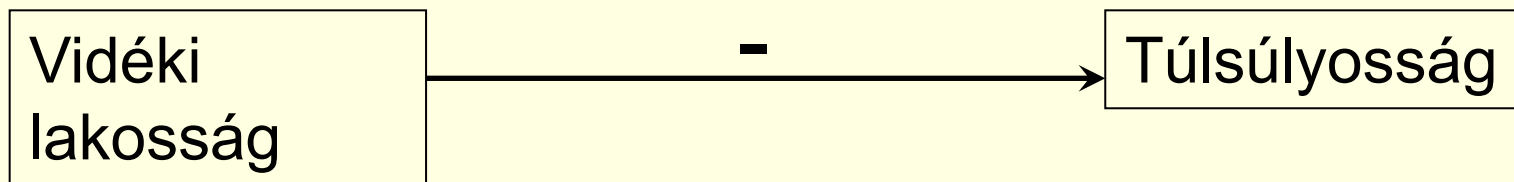

- Határozd meg az elsődleges kutatási kérdést a várt válaszok alapján
- Fogalmazz meg minél több lehetséges specifikus kérdést
- Dolgozd ki egy vagy több specifikus kérdéssel az elvárásaidnak megfelelő elsődleges kutatási kérdést

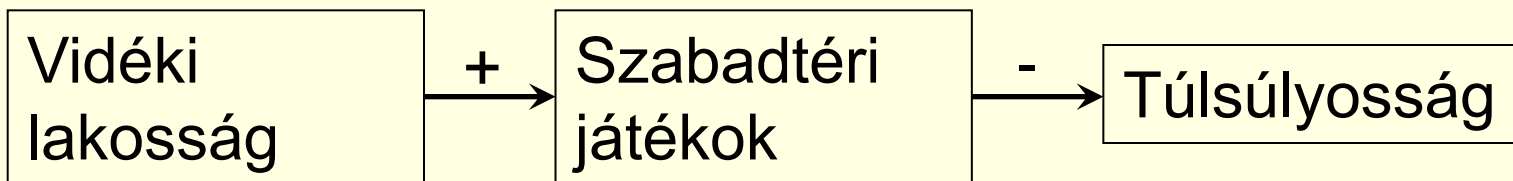
Hogyan készíthetünk speciális kutatási kérdéseket?

3. eszköz: Nyíl diagram

- Általános kutatási kérdés: (ok-okozat)
- Milyen hatással van a vidéki lakókra a túlsúly problémája?

- Megtalálni a köztes hatásokat és célokat:

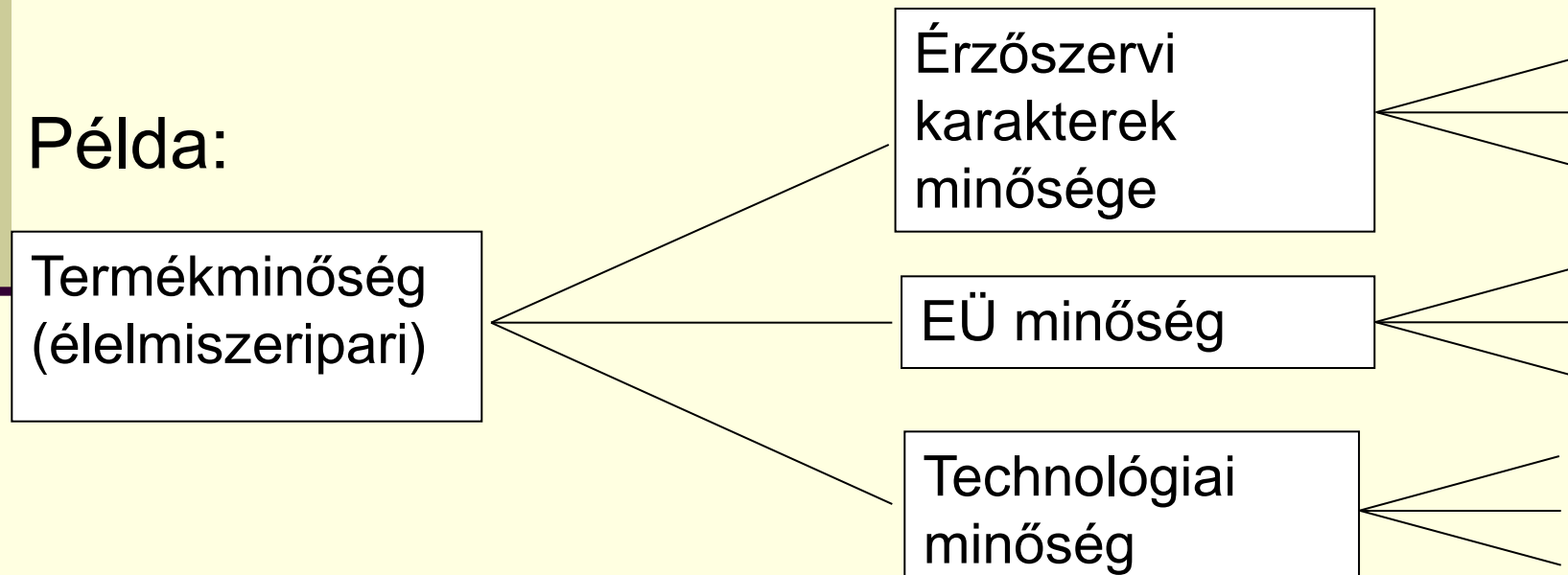

Hogyan készíthetünk speciális kutatási kérdéseket?

4. eszköz: Fa diagram

- A fa diagram felosztja a koncepciókat aspektusokra vagy komponensekre.

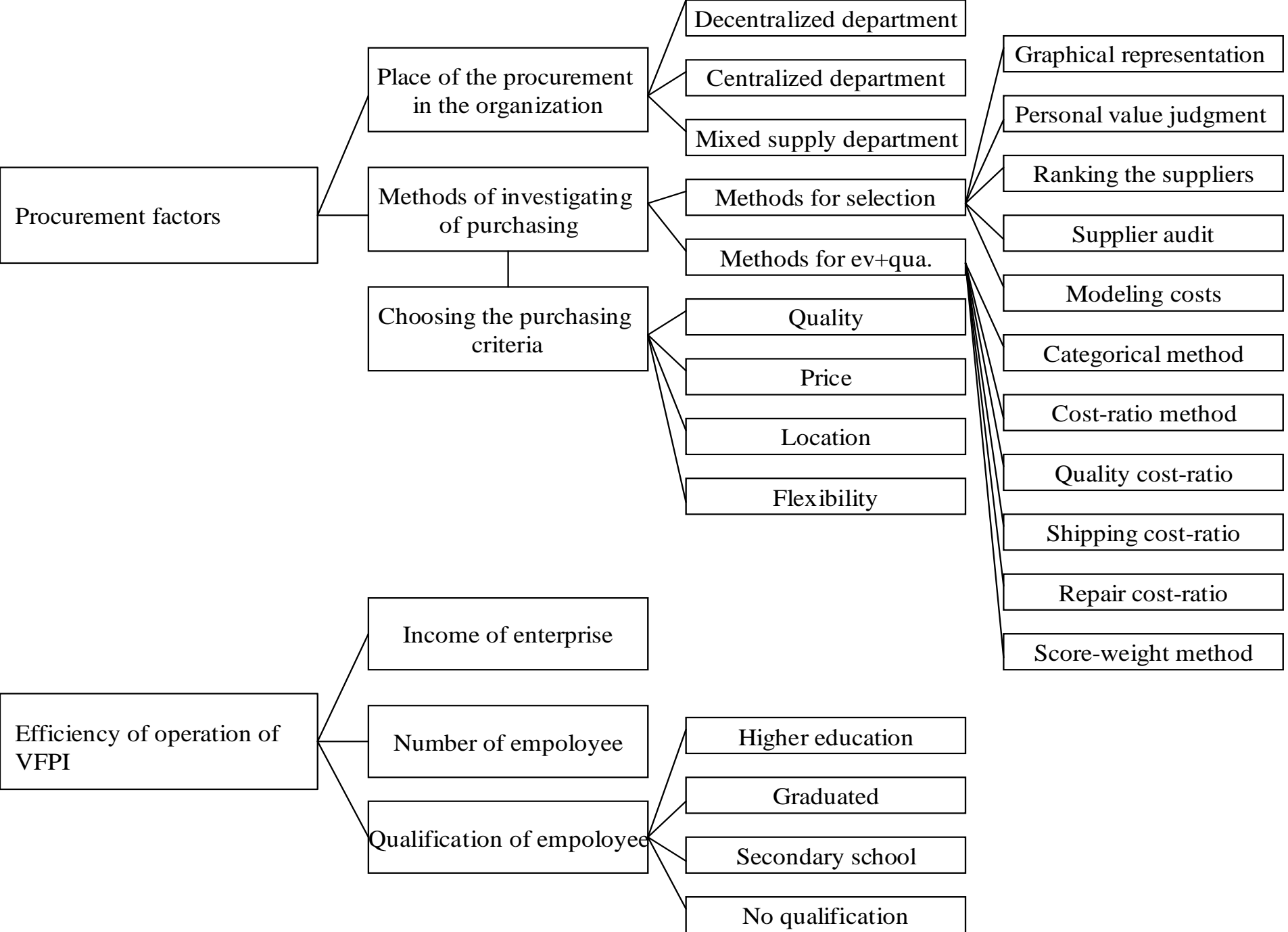
- Példa:

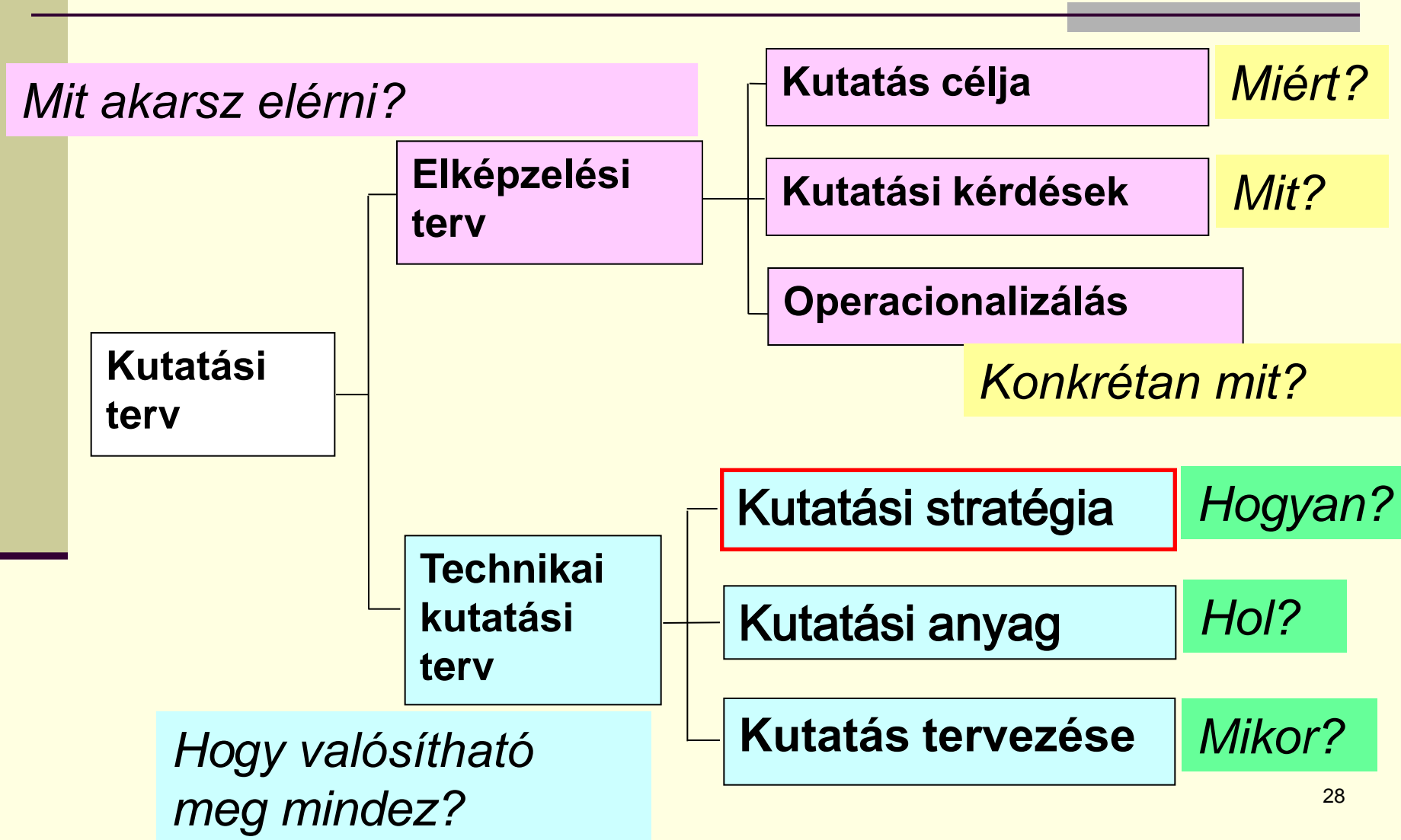
Útmutató fa diagram készítéséhez

- Készíts annyi lehetőséget amennyit csak lehet
- Minden lehetőségnél készíts annyi kategóriát amennyit csak lehet
- A kategóriák a koncepció (elképzelés) aspektusaiból vagy komponenseiből készüljenek, NE pedig azok okaiból vagy hatásaiból
- Ne tartalmazzon a fadiagram értékeket
- A kategóriák homogének legyenek
- A kategóriák alaposak legyenek

Hogyan néz ki egy kutatási előterjesztés?

Kutatási stratégia:

- Kvantitatív kutatási stratégiák:
  - Kísérlet – ok-okozati összefüggéseket tár fel
  - Leíró jellegű megkérdezéses vizsgálatok, korrelációs vizsgálatok
  - És még sok más egyéb...
- Kvalitatív kutatási stratégiák:
  - Esettanulmány
  - Megfigyelés
  - Sok más...

I.

Kvantitatív kutatási stratégiák és azok jellemzői

Koncepciók a technikai kivitelezésben (1)

A kvantitatív kutatás jellemzői:

valójában ‘**egységekben**’, ‘**változókbán**’ és ‘**értékekben**’ mérhető

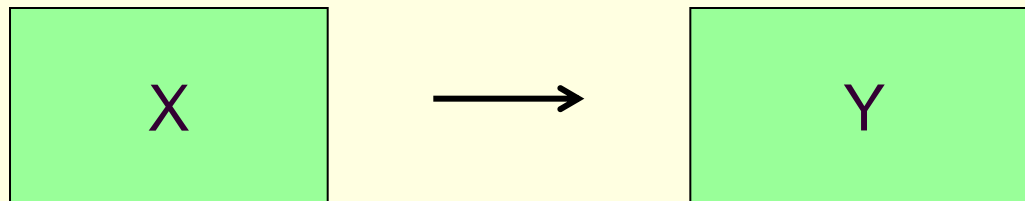
- Egy **egység** vagy **kutatási egység** az a személy, állat, tárgy vagy jelenség, amiről szó van.
- Egy **változó** egy kutatási egység jellegzetessége amelyben gyakran eltérőek is lehetnek.
- Az **értékek** a változókhöz tartozó kategóriák.

Koncepciók a technikai kivitelezésben (2)

Okozati kapcsolatok

- Független változók (az ok) = X
(ismeretes mint *kísérleti* változó vagy *előrejelző* változó)
- Függő változók (a hatás) = Y
(ismeretes *kimeneteli* változóként vagy *kritérium* változóként)
- *Ok-okozati modell*

A kísérlet (1)

- A kísérlet célja:
  - A kísérlet olyan kvantitatív eljárás, amely a függő és független változó közti ok-okozati összefüggés feltárását célozza.
- A próbatétel módja az, amit az okozati kapcsolat tartalmaz:
  - Az eljárás során a kutatók hatást gyakorolnak a vizsgálat tárgyára, a független változóra, és e hatás eredményeként bekövetkezett változást mérik a függő változó alakulásában.
- Lényege:
  - A kísérlet tehát egy vélt ok-okozati összefüggés ellenőrzött és előre megállapított feltételek közti felülvizsgálata.

A kísérlet (2)

- A kísérlet célja szempontjából kétfajta eljárás különböztethető meg:
  - Összehasonlító teszt: a marketingmix különböző elemeit elemzik
  - Piaci teszt – „termékteszt”
- A kísérlet eredményei jóval egyértelműbbek és objektívebbek, mint a megfigyeléses és megkérdezéses vizsgálatok adatai, ezért a marketingkutatók e módszert tartják a leginkább tudományos eljárásnak.

Egy kísérlet használatának feltételei

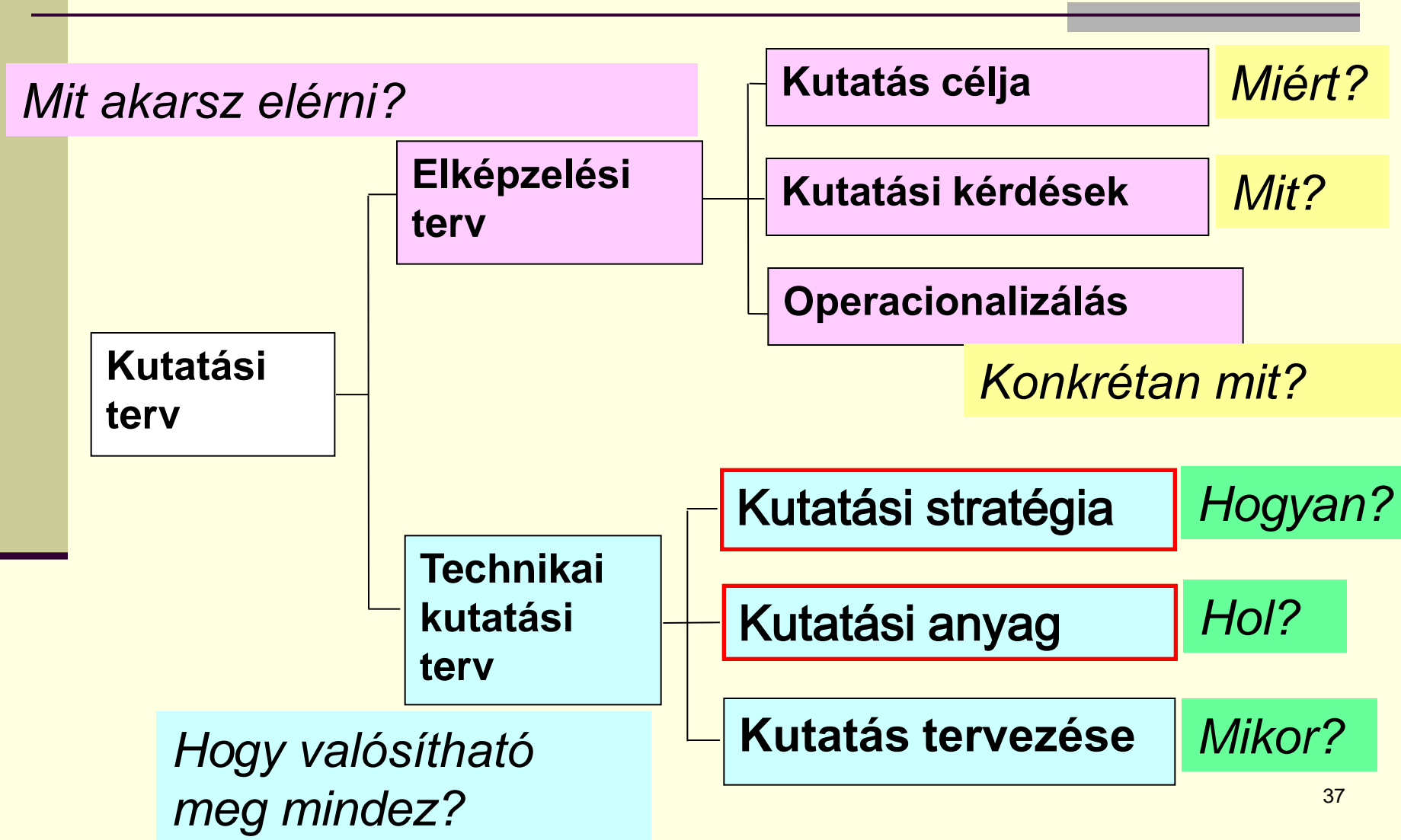
- A kutató képes manipulálni a független változót X
- Az időbeli elmaradás az X és Y változásában relatíve rövid
- Nincs etikai akadálya a kísérlet bármilyen viselkedésének

A kísérlet érvényessége

- Belső érvényesség a kísérletben
  - A független változó okozza valójában a változást a függő változóban?
- Egy kísérlet külső érvényessége
  - A kutatás befejezését eredményezheti a külső kísérleti szituáció?

Hogyan néz ki egy kutatási előterjesztés?

Felmérés jellemzői – leíró jellegű megkérdezéses vizsgálatok

- A kvantitatív piackutatásban a kutatási célkitűzések megvalósítására a leggyakrabban alkalmazott módszer a reprezentatív nagymintán, standardizált kérdőív segítségével lebonyolított megkérdezés.
- 3 forma: írásbeli, szóbeli, telefonos megkérdezés

A kérdőív

- A primer piackutatási módszerek legfontosabb segédeszköze a kérdőív
  - A kvalitatív eljárások során strukturálatlan kérdőívet alkalmaznak. A kérdezőn múlik, hogy az egyes témakörökről milyen sorrendben, milyen mélységben és milyen konkrét kérdések formájában tudakozódik.
  - A kvantitatív kutatások során *standardizált kérdőíveket* alkalmaznak, amelyek a kötelező előírások alapján alkalmasak arra, hogy a *kapott információkból számszerű adatok szülessenek*.
- A kérdőíves adatfelvételezés történhet szemtől-szemben, telefonon keresztül, e-mail-ban vagy interneten keresztül

Kutatási kérdések típusai a felmérésben, megkérdezésben

Cél szerint:

1. bevezető (kontaktusteremtő),
2. átvezető,
3. tárgyköri,
4. ellenőrző,
5. személyes.

A kérdésfeltevés módja szerint:

1. direkt,
2. indirekt,
  - 2.1. dialóguskérdés,
  - 2.2. projektív teszt,
  - 2.3. asszociációs teszt.

Válaszlehetőség szerint:

1. nyitott,
2. zárt,
  - 2.1. kétkimenetelű,
  - 2.2. többkimenetelű,
    - 2.2.1. szelektív,
    - 2.2.2. kombinatív,
3. skálás kérdések,
  - 3.1. nominális,
  - 3.2. ordinális,
  - 3.3. intervallum,
  - 3.4. aranyskála.

Validitás (érvényesség) a kutatási stratégiában:

Ahhoz, hogy a teszt érvényes (valid) legyen, megbízhatónak (reliabilisnek) is kell lennie, de ez fordítva már nem igaz. Ha nem kielégítő egy teszt validitása (nem azt méri, amit mérnie kellene), még lehet reliabilis, megbízható, azaz valami mást még mérhet jól. Ha viszont nem megfelelő a reliabilitása (az adott populációban), akkor nem lehet megfelelő a validitása sem, mert semmit sem mér megbízhatóan.

1. Belső érvényesség

- Valóban azt méri-e, amit mérni akarunk vele?

2. Külső érvényesség

- Kiterjeszthetők a kutatási eredmények a kutatási szituáción kívülre?

Mintavételezés

A mintavétel menete lényegében három szakaszra bontható:

- a vizsgált alapegység kiválasztása,
- a minta nagyságának meghatározása,
- a mintavételi mód eldöntése

Lényege: A mintavétel célja, hogy egy, az alapsokaságot reprezentáló, de annál kisebb elemszámú sokaság vizsgálata során kapott eredményekből következtetni lehessen az alapsokaság „véleményére”. Ez a következtetés vagy becslés a valószínűségszámítás alapelvein nyugszik, ezért elméletileg maga a minta kiválasztása is csak véletlenül alapuló módszer lehet. Ennek ellenére, ha a piackutató kellő ismeretekkel rendelkezik, a sokaság összetételéről reprezentatív mintát nem csupán véletlen módszerrel, hanem tudatosan is kialakíthat.

Mintavételi módok

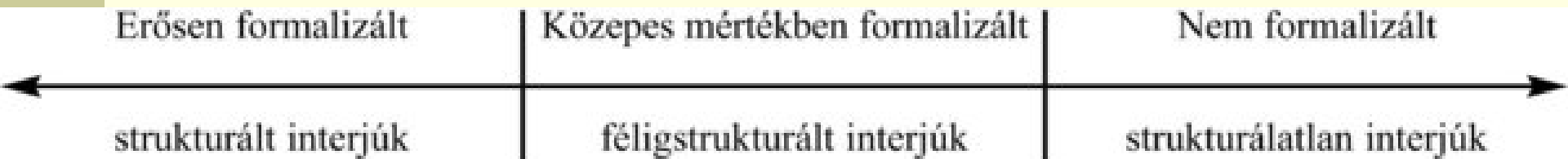
Véletlen kiválasztáson alapuló módszerek

- Egyszerű véletlen kiválasztás
- Rétegzett kiválasztás
- Lépcsőzetes, csoportos kiválasztás

Nem véletlen, ún. kvótakiválasztásos módszerek

Az interjútípusok

Kvantitatív adatok gyűjtéséhez kialakított kérdőívek jellemzői:

- **Standardizált:** a kapott információkból számszerű adatok születnek, az egységes, formalizált kérdőív szerkezete és a kérdőívben szereplő kérdéstípusokra kapott válaszok feldolgozása egyértelmű, gyors, és az alapadatok statisztikai módszerekkel elemezhetők
- **Strukturált:** a kérdések összefüggő sorrendben vannak elrendezve, a válaszok könnyen feldolgozhatók, értelmezhetők
- **Zárt kérdések:** válasz kategóriák adottak

Adatelemzés a kvantitatív kutatásban

- Táblázatkezelővel:
  - Gyakoriság
  - Medián, módusz
  - Minimum, maximum, terjedelem
  - Átlag, szórás
  - Kereszt táblák, összefüggésvizsgálatok
  - Korrelációs vizsgálatok
- Statisztikai szoftverekkel:
  - Faktoranalízis
  - Klaszteranalízis
    - Hierarchikus módszerek
    - Nem hierarchikus módszerek
  - Conjoint analízis
  - MDS – sokdimenziós eljárás
  - Diszkriminanciaanalízis

A tesztek jóságmutatói (1)

- **Validitás (érvényesség):** valóban azt méri-e, amit mérni akarunk vele?
  - Példa: ha például egy feladat szövege túl hosszú, vagy túl bonyolult, elképzelhető, hogy inkább a szövegértést mérjük vele, mint a tanuló tárgyi tudását.
- **Reliabilitás (megbízhatóság):** mennyire jól méri azt, amit mér?
  - A reliabilitás elméletileg akkor lenne a legjobb (1-es értékű), ha a teszttel többször egymás után mérve a tanulók eredményei egymáshoz viszonyítva mindig ugyanúgy alakulnának.

A tesztek jóságmutatói (2)

- Honnan tudod hogy a mérési teszt **megbízható** vagy sem?
  - Ismételt mérések
  - Összetett, többszörös mérések
- Honnan tudod hogy a teszt **érvényes** vagy sem?
  - Tartalmi validitás
  - Építő validitás (elméleti validitás)
  - Kritérium validitás
    - Egyidejű validitás
    - Prediktív (előrejelző) validitás

II.

Kvalitatív kutatási stratégiák és azok jellemzői

Kvalitatív kutatás jellemzői

- **Természetes vizsgálati környezet:** A természetes közegében vizsgált viszonyok más eredményt adnak, mint a laboratóriumi kísérletek
- **Az ember, mint mérőeszköz:** A fogyasztó maga a termék mérőeszköze, az ő viszonyulása minősíti a terméket
- **Célnak megfelelő mintavétel:** A véletlenszerű és a reprezentatív mintavételt a kvalitatív kutatásban általában kerüljük, s inkább az ún. „elméleti mintavételt” részesítik előnyben

Néhány kutatási stratégia a kvalitatív kutatásban

- **Megalapozott elmélet:** Konkrét vizsgálati adatokban gyökerező elméletalkotás, a vizsgált emberek viszonyait rekonstruáljuk, ez nem lehet véletlenszerű, mert az életben sem véletlenszerűen alakul ki a társas viszonyok hálózata
- **Induktív adatelemzés:** Az indukción alapuló módszer teszi lehetővé a fókuszcsoportokban megjelenő társas kölcsönhatások vizsgálatát
- **Leíró jellegű értelmezés:** Ebben a felfogásmódban az elmélet lokális, helyi értékű, csak arra a körre vonatkozik, amelyet a vizsgálat felölelt, s nem általánosítható
- **Esettanulmány:** Esettanulmány jellegű eredményismertetés (Report) a megrendelő számára

Néhány mintavételi stratégia a kvalitatív kutatásban

- **Elmélet alapú mintavételezés:** Az interjúztató dönt az elvárásai alapján
- **‘Lánc / hólabda’ mintavételezés:** az első körben megkérdezett tipikus fogyasztót vagy egy-egy fogyasztói típust képviselő személyt a megkérdezést (megfigyelést) követően megkérjük, hogy javasolja olyan ismerőst a további vizsgálathoz, aki véleménye szerint hozzá hasonló beállítottságú
- **Kvóta mintavételezés (*nem véletlen mintavételi módszer*):** átmenet a véletlen és tudatos kiválasztási módszerek között

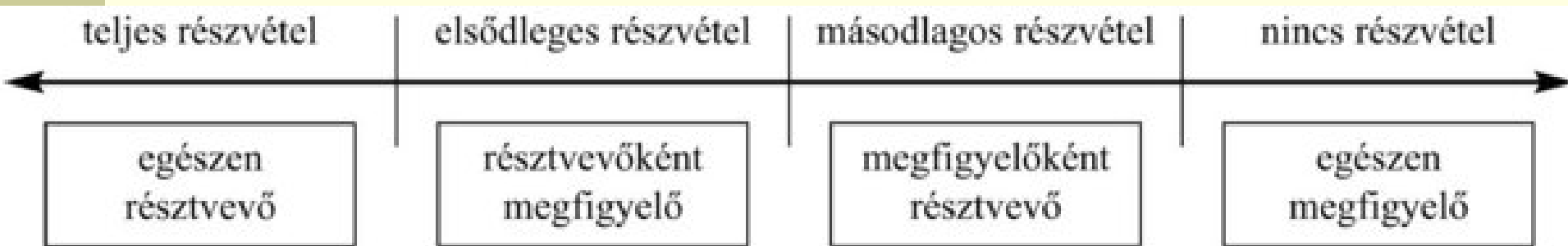
Az esettanulmány

- Az esettanulmány módszere mélységi és hosszirányú vizsgálatot tesz lehetővé egy meghatározott esettel kapcsolatban
- A kutató teljesebb képet nyerhet arról, hogy miért úgy történtek a dolgok ahogy, és mit lenne még érdemes közelebbről is megvizsgálni a jövőben
- A kutatási kérdések általában ‘hogya’ vagy ‘miért’ kérdőszavakkal kezdődnek

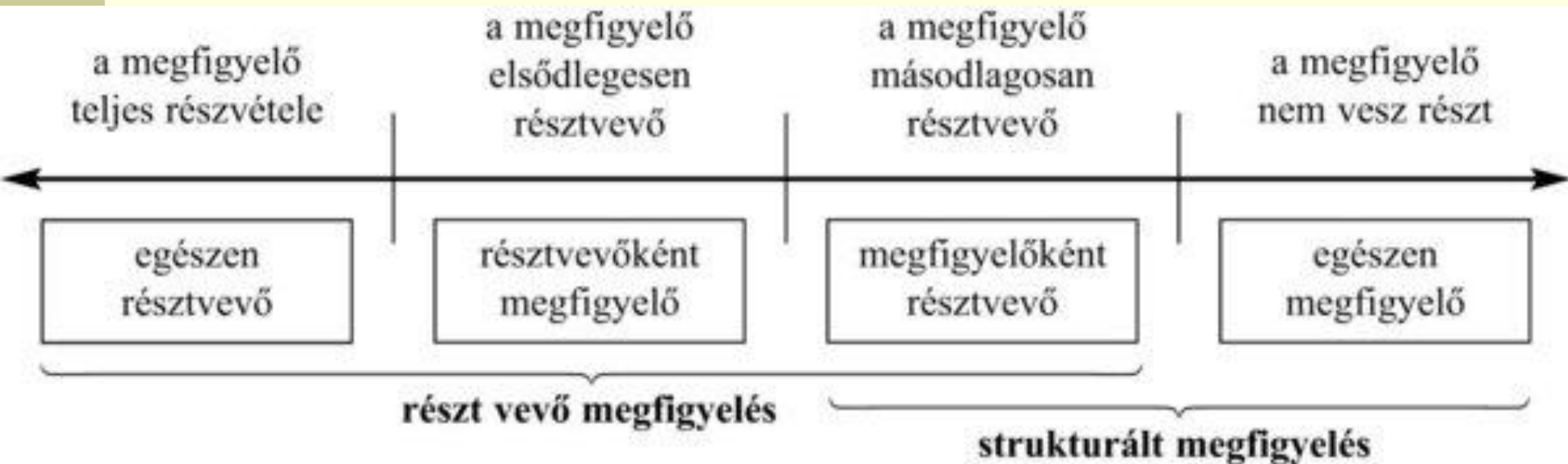
A megfigyelés (1)

- Megfigyelés: a cselekvés, beszéd, teljesítmény, viselkedés stb. közvetlen észlelésen alapuló adatgyűjtési módja

A megfigyelő lehetséges pozíciói

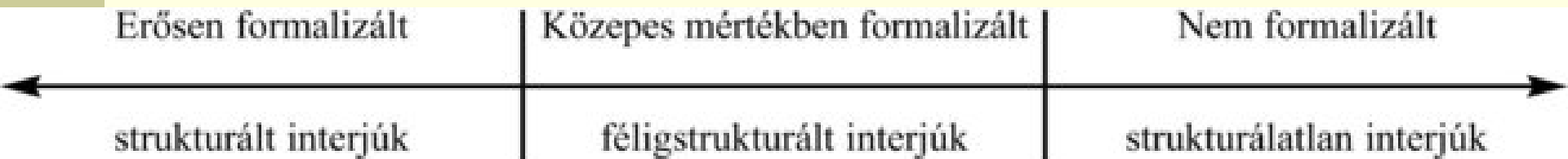
A megfigyelés (2)

Különböző megfigyelési formák

Az interjútípusok

Az interjú jellemzői a kvalitatív kutatásban

- **Nem standardizált**
- **Struktúrátlan vagy félig struktúrált:** nem (vagy kevésbé) tartalmaz azonos sorrendben feltett, standardizált kérdéseket, az interjúkészítő és a válaszadó közötti társas helyzetre hagyatkozik, amelyben információk fedhetők fel
- **Nyitott kérdések:** a válasz kategóriák nincsenek megadva

Interjú kör

Bevezetés

- Bemutatkozás
- Válaszadó választás
- Interjú tárgya
- Jegyzetek vagy felvételek készítése
- Személyes kérdések
- Anonimitás
- Interjú hossza

Kérdésfeltevés

- Egy időben egy téma
- Rövid, világos és tárgyilagos
- Nyitott kérdések

Válaszok rögzítése

- Összegzés
- Jegyzetelés

A válaszok értékelése

- Teljesség
- Világosság
- Fontosság
- Következetesség

Megvizsgálni a válaszokat

- Bátorítás
- Kidolgozás
- Tisztázás
- Kérdés megisméltése
- Válasz megisméltése

Befejezés

- Összegzés
- Ígéret
- Egyéb kapcsolat

Tartalomelemzés

- Tartalomelemzésnek nevezzük azt a kutatási eljárást, amely segítségével a szövegadatokból, olyan következtetések vonhatók le, amelyek a közleményekben nyíltan nincsenek kimondva, de a szöveg szerkezetéből, az elemek együttes előfordulásából és azok törvényszerűen visszatérő sajátosságaiból kiolvashatók.
- A tartalomelemzés tudatos, módszeres formája mellett mindenki végez ösztönös tartalomelemzést, amikor újságot olvas, tévét néz, vagy rádiót hallgat, a másik ember közléseit hallgatja, és közben a közlések értelmét kategóriákba rendezi. Az ösztönös tartalomelemzés igazi kvalitatív elemzés, minthogy a közölt tartalmak látens szintjét, mélyrétegét próbálja megragadni.

Mintavétel a tartalomelemzésben

- Véletlen mintavétel
- Szisztematikus mintavétel (egy lista minden n -edik egységét beválasztjuk a mintába)
- Rétegzett minták (szegmentációs kritériumoknak megfelelő mintavétel)
- Klaszteres mintavétel (ha a tévé tartalmainak hatását vizsgáljuk, mintát vehetünk a sűrűn tévézők és az alig tévézők csoportjából)
- Változó valószínűségű mintavétel (a mintába való bekerülés valószínűségét minden egység számára előzetesen megállapított kritérium szabja meg)

Adatelemzés a kvalitatív kutatásban

- Két fontos adatelemzési mód:
  - Kódolás: az a folyamat, amelynek révén a nyers szövegadatokat nagyobb egységekbe soroljuk, s így lehetővé tesszük a tartalom valóban lényeges leírását és összefüggéseinek megragadását.
    - Például: „*haragszom*”, „*nagyszerű örömben volt részem*”, „*bosszant*”, „*szomorúságot tükröz*”, „*örültem neki*”, szóösszetételeket az „*érzelemnyilvánítás*” nagyobb egységébe sorolhatjuk, s e címszóból alkotott betűkombinációval kódolhatjuk (é. ny. = érzelemnyilvánítás).
    - Kódtípusok:
      - Leíró kódok: adatösszegző kódok
      - Sablon kódok
  - Jegyzetelés

A minőségi (kvalitatív) és mennyiségi (kvantitatív) kutatás összehasonlítása

Megnevezés	Minőségi vizsgálat	Mennyiségi vizsgálat
Cél	megérteni a probléma okait és a motivációkat	meghatározni a mintából nyert adatokat és általánosítani az eredményeket
Minta	kis minta, nem feltétlenül reprezentatív	reprezentatív nagy minta
Adatgyűjtés	nem strukturált	strukturált
Adatelemzés	nem statisztikai	statisztikai
Eredmény	kiinduló probléma megértése	döntési javaslatok